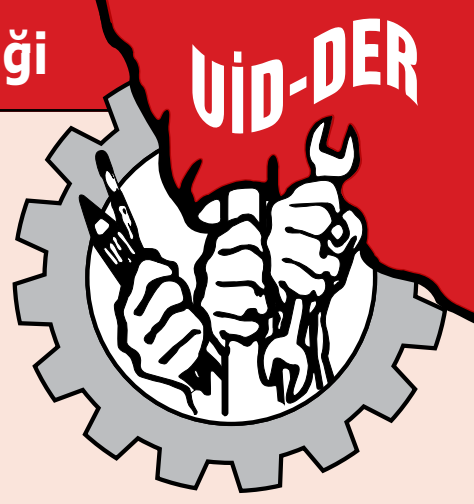

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Kasım 2020 • No: 152

“Ekonomimiz Uçuyor” dan “Acı Reçete”ye

Sermaye sınıfı palazlanırken, emekçiler ekonomik krizin ağır yükü altında eziliyor yani acı reçetenin bedelini ödüyor. Siyasi iktidar bugüne kadar “uçma” masallarıyla bu gerçeği gizlemeye çalıştı, yine çalışacak! Fakat durumu eskisi gibi idare edemiyor ve açıkça “acı reçete” yani “kemer sıkma programı” uygulayacağını söylüyor. Bunun anlamı yeterince açıktır: Önümüzdeki dönemde işçi sınıfı örgütlü bir karşı duruş gösteremezse, emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları daha da kötüye gidecek!

Siyasi iktidar bin dereden su getiriyor ama ekonomik krizin varlığını kabul etmiyordu. İktidar sözcülerine göre Türkiye ekonomisi uçuyordu! Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak hiç çekinmeden toplumu aptal yerine koyan konuşmalar yapıyor; lira yaz sıcakındaki buz gibi erirken “dolarla ne işiniz var, ben dolarla ilgilenmiyorum” diyordu. Fakat ekonomik çöküşten kaynaklı birikip büyüyen sorunlar sonunda rejimin tepesinde gerilime yol açtı, Albayrak istifa etmek zorunda kaldı. Hemen ardından daha düne kadar “Türkiye’nin uçtuğunu” iddia eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, “acı reçete”den söz etmeye başladı. Bu durum, iktidarın emekçilerin akıyla alay et-

tiğinin, yalan söylediğinin, algı operasyonlarıyla toplumu oyalamak istediğinin itirafı değil mi?

Ancak iktidarın emekçileri aldatma, oyalama, sindirme ve bu şekilde ömrünü uzatma stratejisinde hiçbir değişiklik olmamıştır. İktidar, ekonomik verileri çarpıtmaya, gerçek işsizlik ve enflasyon rakamlarını gizlemeye, dış siyasi gerilimleri kışkırtıp gündemi işgal etmeye, “müjde” haberleriyle algı operasyonları yürütmeye devam ediyor. Bu yolla hem tabanındaki kopuşu durdurmaya hem de toplumu oyalamaya çalıştı, çalışıyor. Fakat ekonomik kriz olmadığı ve her şeyin iyiye gittiği yalanını sürdürmek artık imkânsız hale gelmiş, çanak çömlek patlamıştır. Bu

yüzden iktidar, emekçileri oyalayıp aldatmak için değişim ve reform söylemini tedavüle sokmuştur. Oysa iktidarın “reform” dediği şey, ulusal ve uluslararası sermayenin arzularını yerine getirmektir. Nitekim Erdoğan acı reçeteden söz ederken, Hazine ve Maliye Bakanlığına atanan Lütfü Elvan “piyasa dostu” bir program izleyeceklerini açıklamıştır. Ardından da faizler yükseltilmiştir. Faizlerin artırılması ya da düşürülmesi bir sermaye politikasıdır; sermaye sınıfının çeşitli kesimlerinin çıkarlarıyla ilgilidir. Gerçek olan şu ki işgücünden başka satacak bir şeyi olmayan işçi sınıfı, her durumda bedel ödemektedir.

“Piyasa dostu” olmak sermaye dostu olmaktır. Peki, bu iktidar bugüne kadar farklı bir program mı izliyordu? Elbette hayır. Teşvik, ucuz kredi, hazine garantili ihale adı altında devlet kaynaklarını sermayeye aktaran bu iktidar değil mi? **İşsizlik fonunu adeta yağmalayarak sermayenin cebine dolduran, grevleri yasaklayan, sendikaları baskı altına alan, işçilerin hakları için mücadele etmesinin önüne geçen yine aynı iktidardır!** Sermaye sınıfı palazlanırken, emekçiler ekonomik krizin ağır yükü altında eziliyor yani acı reçetenin bedelini ödüyor. Siyasi iktidar bugüne kadar “uçma” masallarıyla bu gerçeği gizlemeye çalıştı, yine çalışacak! Fakat durumu eskisi gibi idare edemiyor ve açıkça “acı reçete” yani “kemer sıkma programı” uygulayacağını söylüyor. Bunun anlamı yeterince açıktır: Önümüzdeki dönemde işçi sınıfı örgütlü bir karşı duruş gösteremezse, emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları daha da kötüye gidecek!

Türkiye işçi sınıfının özellikle son iki yılda yaşadığı yoksullaşma tartışılmazdır. Ardı ardına gelen krizlerden dolayı lira uçurumdan düşercesine değersizleşmiş, fiyatlar ve enflasyon yükselmiş, reel ücretler ve alım gücümüz düşmüştür. Yoksulluk skalasının üst sıralarından altlara doğru kitlesel bir kayış yaşanıyor. Her geçen gün daha fazla emekçi, mutlak yoksulluk basamağına itiliyor. **Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 2 bin 482 lira, yoksulluk sınırı ise 8 bin 86 liradır.** Yani asgari ücret açlık sınırının bile altındadır ve bir işçi ailesinin bu ücretle geçinmesi imkânsızdır. İnanılmaz ama gerçek: Yılbaşından bu tarafa asgari ücret dolarla kıyaslandığında 800 lira değer kaybetmiştir. Asgari ücret 2012’de 413 dolar, 2013’te 423 dolar ederken, 2020’nin sonunda 300 doların altına gerilemiştir. Görüleceği gibi Türkiye’de ortalama işçi ücreti haline getirilen asgari ücret, geçen yıllar içinde ileriye gideceğine bir hayli geriye savrulmuştur. Öyleyse bizim cebimizden çıkan nereye gitti? Doğada ve evrende madde kaybolmaz, yalnızca dönüşür ve yeni bir biçim alır. Aynı şekilde, bizim cebimizden çıkan paralar buhar olup uçmadı, ister yerli isterse yabancı olsun patronlar sınıfının kasasına gitti. Çünkü reel ücretlerimizin düşmesi, işgücü maliyetinin de ucuzlaması ve patronların bizi daha ucuza çalıştırarak daha fazla sömürmesi, daha fazla kâr etmesi anlamına gelir.

AKP iktidarı yıllardır Türkiye’nin büyük güç haline

geldiğini, uçtuğunu, öyle ki Avrupa’nın bile bizi kıskandığını propaganda ediyor. Ne var ki gerçek bambaşkadır. Türkiye 1990’da dünya ekonomi sıralamasında 19. sıradaydı. Aradan 30 yıl geçmesine rağmen, 2019 itibarıyla yine aynı sıradadır ve üstelik bu yıl daha geriye düşmesi bekleniyor. Kişi başına gelir hesabına göre ise, yine aynı yıllar karşılaştırıldığında 49. sıradan 74. sıraya düşmüştür. Oysa aynı dönemde kişi başı gelir sıralamasında Kore, 42. sıradan 30. sıraya yükselmiştir. Kuşku yok ki kişi başına gelir hesabı bir burjuva ideolojisidir; ülkenin bir yıllık gelirini kâğıt üzerinde tüm topluma eşit şekilde paylaşmaya dayanır. Ancak yine de bir ülkenin nereye gittiği hakkında fikir verir. Tablo, egemenlerin emekçilere gerçekleri söylemediğini gözler önüne seriyor.

Kaldı ki **bir ülkenin ekonomik olarak büyümesi ve büyük güçler arasına girmesi, o ülke işçi sınıfının refaha ereceği anlamına gelmiyor.** Çin ekonomisi son 30 yılda tam 35 kat büyüyerek dünyada ikinciliğe yükselmiştir. Fakat işgücünün son derece ucuz olduğu Çin, sermaye için yüksek kâr, işçi sınıfı içinse aşırı sömürü ve cehennem koşulları anlamına geliyor. Elbette bir ülkenin ekonomik olarak ne kadar geliştiği önemlidir ama gerçekte işçi ücretlerini ve işçi sınıfının yaşam standardını belirleyen şey verilen mücadeledir. İşçi sınıfı örgütlenip mücadele etmeden yaşam koşullarını daha iyiye doğru ilerletemez. 1980 askeri faşist darbesi Türkiye işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarına ağır bir darbe vurmuştur. O günden beri işçi sınıfının hakları gerilemektedir. Bugün fazla mesaiye kalmadan, gece gündüz çalışmadan, bankalardan kredi çekip borç yükü altına girmeden ihtiyaç duyulan geçim araçlarına ulaşmak, onları çeşitlendirmek ve geçinmek imkânsız hale gelmiştir.

Gazetemizin üçüncü sayfasında okuyacağınız gibi, siyasi iktidar salgını bahane ederek çalışma yaşamını bir kez daha yeniden düzenliyor ve orman kanunlarını egemen kılmak istiyor. Ücretsiz izin ve kısa çalışma uygulaması sermaye sınıfının elinde tam bir sopaya dönüşmüştür. Bu uygulamayla sendikalaşan, hakkını arayan işçiler cezalandırılmakta, emeklilik süresi uzatılmakta ve milyonlarca insan asgari ücretin çok altında bir gelire mahkûm edilmektedir. İktidar, 25 yaş üstü ve 50 yaş altındaki işçileri esnek ve kıdem tazminatı olmadan çalıştırmanın yolunu açmak istemiş ama işçi örgütlerinden gelen baskı üzerine şimdilik geri adım atmıştır. Ancak ilk fırsatta yeniden saldırıya geçecektir. İktidar ve sermaye sınıfı, uzun zamandır Türkiye’yi “Çin gibi yapmak” yani ücretleri alabildiğine düşürmek, iş saatlerini uzatmak, esnek ve güvencesiz çalıştırmak istiyor.

10 milyondan fazla işçi işsiz, gençler geleceksiz ve umutsuzdur. İşsizlik, derinleşen yoksulluk ve çalışma yaşamında orman kanunlarının hâkim kılınması bizi vururken, sermaye sınıfının yüzünü güldürüyor. **Bilmeliyiz ki bugün içine itildiğimiz kötü koşullar biz birleşmedikçe ve haklarımız için mücadele vermedikçe değişmeyecek. ■**

Gidişat Nereye?

Çalışma Yaşamında Orman Kanunları

Siyasi iktidar uzun zamandır kıdem tazminatını kaldırmak, esnek ve güvencesiz çalıştırma biçimlerini daha da yaygınlaştırmak istiyor. İktidar, salgın sürecinde aradığı fırsatı yakalamış oldu. Koronavirüs salgınıyla kapitalist sömürü sisteminin bağrında büyüyen krizin üzeri örtülürken, salgın hak gasplarının da bahanesi olarak kullanılıyor. Siyasi iktidar, sermaye sınıfının krizi hasarsız atlatmasını sağlamak istiyor. Bu yüzden de krizin ve salgının faturası işçilere, emekçilere kesiliyor. Mart ayından bu yana çok yönlü hak gaspları hayata geçirildi. *Patronların inisiyatifinde ücretsiz izin ve kısa çalışma uygulamasına geçildi, kayıt dışı işçi çalıştıran patronlar ödüllendirildi, hem yasal olarak hem de fiilen patronların saldırılarının önü açıldı.*

İktidarın uygulamaları patronların önünü açtı, tüm sektörlerde pervasız bir saldırı başladı. Dahası patronlar yeni düzenlemelerdeki yasal boşlukları da kendi kanunlarını hayata geçirerek dolduruyorlar. Pek çok işçi yaşanan hak gasplarının pandemi süreciyle sınırlı ve geçici olduğu algısı taşısaya da gerçek öyle değildir. Fiili saldırılara ve yasal düzenlemelere bakıldığında, iktidarın çalışma yaşamına dönük köklü bir düzenlemeye gittiği derhal anlaşılır. Çeşitli sektörlerden işçilerin pandemi sürecinde yaşadığı sorunlara bütünsel olarak bakıldığında, işçi sınıfını bekleyen tehlike apaçık görünür. Birçok kent ve iş kolundan gazetemize gelen mektuplar, çalışma yaşamında orman kanunlarının nasıl egemen kılındığını ortaya koyuyor.

Kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulaması

200 işçinin çalıştığı bir metal fabrikasında işçiyim. Salgında iktidar güya işçilerin işinden olmaması için bir formül buldu: Günlük 39 liraya ücretsiz izin mucizesi! Patronumuz diğer pek çok patron gibi fırsatı kaçırmayarak ücretsiz izin nimetinden sonuna kadar yararlanma yolunu tuttu... 170 işçi birden 5 aydır ücretsiz izinliyiz ve günde 39 lirayla hayatımızı devam ettirmemizi istiyorlar. Bu hayat pahalılığında en temel ihtiyaçlarımızı bile karşılayamıyoruz. Annemin 1500 lira emeklilik maaşı, benim aylık 1177 lira ücretsiz izin ödeneğim ve ablamın geçici işlerde haftanın birkaç günü çalışarak kazandığı üç kuruş parayla dört kişi geçinmeye çalışıyoruz. Annemi ve yeğenimi hastaneye götürüp getirebilmek için dışımdan tırnağımdan biriktirdiğim parayla ve kredi çekerek düşük model bir araba almıştım. Biriken borçlar nedeniyle satmak zorunda kaldım. Bu araba olmasaydı hepten borç batağına batardık. İşyerinin ne zaman işe çağıracağı belirsiz, aylardır sürekli iş bakıyorum ama ne yazık ki işsizliğin had safhaya çıktığı bu süreçte her yer kapı duvar... Günlük 39 lira verilerek ücretsiz izne çıkarılmak işsizlik değil de nedir?

■ Tuzla'dan bir metal işçisi

Nisan ayından beri kısa çalışmadayız. Haftanın beş günü işe geldik halde 22,5 saatlik kısa çalışma ödeneği alıyoruz. Temmuz ayından bu yana hiç bitmeyen bir iş yoğunluğumuz var. Sürekli yoğun tempoda çalışmaktan öylesine yorgun düştük ki, sonunda fabrikada hoşnutsuzluk başladı. Kasım ayına girdiğimizde ücretsiz izne çıkarılacağımız dedikoduları yayıldı. Bizi bir korku aldı tabii... Öyle ya, kısa çalışmada iken en azından çalışmadığımız saatlerin ücretini alabiliyoruz ama ücretsiz izin olursa ne olacağımız belli değil. Bir süre sonra yönetim kısa çalışmanın devam edeceğini duyurunca rahatladık. Oysa daha iki hafta öncesine kadar kısa çalışma uygulamasına veryansın ediyor, "bu böyle devam edemez" diyorduk. Neden bu duruma geldik? Çünkü patron ücretsiz izin sopasını göstererek kısa çalışmaya rıza göstermemizi sağladı. Anlayacağınız ölümü gösterip sıtmaya razı etti!

■ Sancaktepe'den bir işçi

Çalıştığım özel kurum pandemiyle birlikte kısa çalışma uygulamasına geçti. İşten çıkarmalar oldu. Ayrıca özellikle yeni işe başlayan arkadaşlarımıza da 5-6 aydır ücretsiz izin dayatılıyor. Arkadaşlarımız günde 39 liraya muhtaç bırakıldılar. Uzaktan eğitim verilmeye başlandığından bu yana okulla ilgili işlerimizin üstesinden gelmek için ekstra çalışıyoruz. Ayrıca eğitim ücretleri, öğrencilerden eksiksiz alınıyor. Kısacası patronların kazançlarında bir eksilme olmadı. Öte yandan işçiler daha çok çalışıyor ve daha çok sömürülüyor. Sözde bizleri düşünenler her geçen gün bir başka hakkımızı yiyor.

■ İstanbul/
Hadımköy'den bir eğitim işçisi

Emeklilik hakkımız gasp ediliyor

59 yaşındayım. Civardaki şirketlere yemek çıkaran bir restoranda bulaşıkçı olarak çalışıyorum. Mart ayında emekliliğime 8 ay vardı. Ücretsiz izinler başlayınca önce ücretsiz izne çıkarıldık, bir süre sonra da kısa çalışmaya geçirildik. Kasım ayında emekli olmam gerekirken şu anda emekliliğime 5 ay var. Bu ayın başında patron tam zamanlı çalışmaya geçeceğimizi söyleyince çok sevinmiştim, nihayet emekliliğim için gereken prim günlerini tamamlayabilecektim. Ama birkaç gün önce restoranlarda sadece paket servise izin verileceği söylenince bizi yine bir kaygı aldı. Patron “duruma bakalım, paket servis bizi nasıl etkileyecek görelim, ona göre ne yapacağımıza karar vereceğiz” diyor. Anlayacağımız her an ücretsiz izin başlayabilir. En iyi ihtimalle kısa çalışma devam edecek. Artık dayanacak gücüm kalmadı, sağlık sorunlarım daha fazla çalışmama engel oluyor. Dişimi sıkayım diyorum ama emekliliğim bir türlü gelmiyor, ben ona yaklaşıtkça o uzaklaşıyor.

■ **Dudullu’dan bir kadın işçi**

Meclisten geçirilen torba yasadaki bizlere sigortasızlık yani güvencesizlik kazığı çıktı. Maske üretimi yapan işyerimizde biz bu kazığı hemen hissettik. Pandemiyle birlikte pıtrak gibi çoğalan merdiven altı maske üretim atölyelerinde zaten tam bir kuralsızlık hâkim. Çalıştığımız yerde patron sigorta yapmıyor, ayak diriyordu. Sigorta yaptığında da primleri ödemiyordu. Bu nedenle atölyede sürekli tartışma yaşıyordu. Yasanın Meclise geldiği gün işverenin ilk işi bize bu haberi vermek oldu. “Şimdi buyrun istediğiniz yere şikâyet edin. Zaten cezası kalmadı, kimseye sigorta migorta yapmıyorum” dedi pişkince. Siyasi iktidar ve patronlar felaket diye adlandırdıkları virüsü bile kendi çıkarlarını koruyup biz işçilerin haklarını yok etmek için kullanıyorlar.

■ **Ankara’dan bir grup işçi**

Pijamalı kölelik!

Pandemi süreci belki de en çok biz “beyaz yakalı” işçileri vurdu, patronlar esnek çalışmayı yaygınlaştırdılar. “Home office” deyip fiyakalı gösterdikleri, “pijamalarınızla çalışacaksınız, rahat edeceksiniz” diye parlattıkları evden çalıştırma uygulaması bizler için faciaya dönüştü. Gece 11’de yöneticiler arayıp iş vermeye başladı, çok geçmeden hafta sonu da çalışmamız istendi. Mesai ücreti yok! Aslında ücretimizin bir parçası olan yemek hakkı buhar olup uçtu. Yemek ücreti yok! Yasaya göre artan

elektrik, doğalgaz, internet faturalarımızın bir kısmı patrona ait olmalı ama o da yok! Örgütsüzlüğümüz yüzünden imzalamak zorunda kaldığımız protokole göre bu uygulamadan kaynaklanan tüm masrafların üç kuruş olan maaşımıza dâhil olduğunu, ekstra bir ücret talep edemeyeceğimizi kabul etmiş oluyoruz. Şirket bizim sağlığımızı düşündüğü için uzaktan çalışma düzenine geçtiğini söylüyor. Gel de inan bu sözlere! Yakasının rengi ne olursa olsun işçi işçidir, örgütlenmekten başka çıkar yolu yoktur.

■ **Tekirdağ/Çerkezköy’den ilaç işçileri**

Bu yemekle sağlıklı kalınır mı?

Fabrikamızda “Covid-19’a karşı önlem” alındığı söylenerek yemekler kaldırıldı, ekmek arası atıştırma verilmeye başlandı. Önce “aynı yemekhanede aynı tabaklarla pek çok insan yemek yiyor, ekmek arası olursa daha az insana hastalık bulaşır” deyip patrona hak verdik. Ama sonra gördük ki sağlığımızı falan düşünen yok. Sağlığımız için yemeği kaldırdığını söyleyen patron, içimizden biri hastalanıp hastaneye gidecek olsa kıyameti koparıyor. Servislerde sıkış tepiş işe gidip geliyoruz, üstelik 12 saat çalışıyoruz. Evde de iyi beslenmeye yetecek paramız, zamanımız yok! Ekmek arasına isyan edince yemek gelmeye başladı. Ama nasıl! Patron yemeğin maliyetinden kısmak için en ucuz teklifi veren yemek şirketiyle

anlaştı. Hal böyle olunca berbat yemekler geliyor, fabrikada sadece gündüz vardiyasında yemekhane çalışanı bulunuyor. Diğer vardiyalarda herkes kendi yemeğini kendi alıyor. 30 dakikalık molamızın 10 dakikası yemeğimizi almaya çalışırken geçiyor. Tabak çanakların temizliği ertesi güne kalıyor. Yemekhanenin önünden bile geçmek istemiyoruz. Birkaç saatliğine gelen yemekhane işçisinin kalan bulaşıkları yıkamak, yemekhaneyi temizlemek, bizlere yemekleri dağıtmak için çok kısıtlı bir zamanı kalıyor. Bu kadar kısa zamanda temizlik mümkün olmuyor. Biz pislik içindeki yemekhanede her gün mide bulantısıyla yemek yemeğe çalışıyoruz. Bu koşullarda nasıl sağlıklı besleneceğiz ve bağışıklık sistemimizi nasıl koruyacağız?

■ **Gebze’den bir grup petrokimya işçisi**

İş Saatlerini Erkene Çekenler Sağlığımızı Yok Ediyorlar

Koronavirüs önlemleri adı altında emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları altüst ediliyor. İstanbul Valiliği işyerlerinin mesai başlangıç ve bitiş saatlerinde değişiklik yaptı. Alınan karar şöyle duyuruldu: “İl Umumi Hıfzıssıhha Meclisinin 4 Kasım tarih ve 100 sayılı kararının 4. maddesinde organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri ve sanayi kuruluşları için mesai başlangıç ve bitiş saatleri 07.00-16.00 olarak düzenlenmiştir. **Mesai saati başlangıcının 07.00 olması kaydıyla fazla mesai veya vardiyalı çalışma yapmak isteyen firmalarımızın mesai bitiş saatlerini belirleme yetkisi kendi takdirindedir.**”

Vali Ali Yerlikaya, bu “fevkalade düşünülmüş ve koronavirüs püskürtücü” kararı, “işçi ve işveren sendikaları, meslek odaları, STK’lar ile işiştire ederek” aldıklarını ileri sürdü. İşçi sendikalarıyla, meslek odalarıyla ya da hangileriyle (arkalarına yedekledikleriyle olabilir) görüşüp görüşmediklerini bilemeyiz tabii. Ama patron temsilcileriyle görüştükleri ve onların rızalarını aldıkları mesai saatlerinin bitişini firmaların takdirine bırakmalarından açıkça belli oluyor. İşçi sınıfının nice bedeller ödeyerek sınırlarını çizdiği çalışma saatlerinin patronların takdirine bırakılması, iş saatlerinin uzatılacağını akıllara getirdi. Nitekim mesai başlangıcı 07.00 olarak belirlenmesine rağmen, pek çok işyerinde çıkış saati eskisi gibi bırakılarak zorunlu mesailer dayatıldı. Bu değişikliğin çalışma ve yaşamlarına olan etkilerini aktaran çeşitli işyerlerinden işçi arkadaşlarımız, daha ilk haftadan hem fiziken hem ruhen pek çok sorunla karşılaştıklarını ifade ediyorlar.

Bir metal işçisi: Çalışma saatimiz 08.00’da başlıyordu, şimdi 07.00’a çekildi. Bir saat erken işbaşı yapmak bu kararı alanlar için çok büyük bir fark olarak görülmemiş anlaşılır. Yıllardır alıştığımız saatten erken üstelik henüz hava aydınlanmadan uyanmak ve yine karanlıkta işbaşı yapmak o kadar kolay olmuyor, psikolojik olarak olumsuz etkiliyor. Uzmanlar, insanın gün ışığıyla uyanmasının zihinsel ve bedensel sağlığı için çok önemli olduğunu ve karanlıkta uyanmanın iş performansını düşürerek, depresyona neden olabileceğini söylüyorlar. Buna iş kazası risklerinin artmasını da ekleyebiliriz. Fiziken uyanıyorsun

ama bilincin bir türlü uyanmıyor. 9 Kasım Pazartesi saat 7’de işbaşı yaptığımızda fabrika sanki uyurgezerler diyarı gibiydi, sonraki günlerde de bu durum böyle devam etti. Bir arkadaş sohbet ederken “inşallah bir kaza olmaz” dedi. Aradan iki gün geçtikten sonra bir arkadaşımız sabah saat 9 gibi iş kazası geçirdi. Makineye sıkışan parçayı çıkarmak isterken kolu sert bir şekilde makineye çarpmış. Hastaneye gönderilen arkadaşına yedi günlük iş göremezlik raporu verildi. Normalde sıkışan parçayı çıkarmak için makineyi kapatması gerekirken, dalgınlığına gelmiş makineyi kapatmamış. Şimdi çalışma saatlerinin erkene çekilmesinin bu kazada etkisi olmadığını kim söyleyebilir?

Bir kadın işçi: Bu genelgeyle iş saatlerimiz kısılacacağına uzadı! Bizim patron, işbaşı saatini 7’ye çekti. Sabahın yedisinden akşamın sekizine kadar, her gün 13 saat çalışıyoruz. Günümüzün yarıdan fazlasını fabrikada çalışarak geçirmeyi kabul etmek istemeyenlerimiz ücretsiz izne çıkarılmakla tehdit ediliyor. Bu nasıl cendere? Biz işçilerin sağlığı umurlarında değil! Onlar için yeter ki çarklar dönsün, patronlar gülsün!

Metal işçisi bir kadın: Sabah 7’de fabrikada olabilmek için saat 5’de kalkıyor, buçukta servise biniyorum. Hazırlandıktan sonra evden çıkmama 3 dakika bile zaman kalsa, saati 3 dakika sonraya kurup uyuyorum. Sabahın kör karanlığında evden çıkmak tam bir işkence... Kendimi toplayıp işbaşı yapmak için yine kendimle bir savaş halinde oluyorum. 09.30’da olan çay saatimize kadar bir şey yiyemiyorum, bazense öğle yemeğine kadar! Midem o kadar erken saatte bir şey yemeyi kabul etmiyor. Haliyle de gergin ve asabi oluyorum. Çalıştığım fabrikada metal kaplama ve boya işlemleri yapılıyor. Yani zaten sağlık açısından pek de elverişli bir çalışma ortamı yokken tüm bunların üstüne uykusuz kaldığımızda nasıl olacak da herhangi bir hastalığa yakalanmayacağız? Hani bizlerin sağlığını düşünerek böyle bir adım atmışlardı? Akşam 7’de yorgun düşmüş yani tükenmiş halde evde oluyorum. Sağlıklı bir vücut ve zihin için gerekli olan spor, sosyal faaliyet (kaliteli ve dengeli beslenmeyi hiç saymıyorum bile) gibi bize makinenin bir parçası değil de insan olduğumuzu hatırlatan aktiviteleri ne zaman yapacağız? ■

Salgın konusunda yapılması gerekenler, İşçi Dayanışması’nın 150. sayısında yer alan “Salgın Sorunu Bir Mücadele Konusudur” yazısında güzel özetlenmiş: “İşyerlerinde tüm sağlık önlemleri alınırken ve mola süreleri uzatılırken, iş saatleri düşürülerek işçilere daha fazla dinlenme süresi yaratılabilir. İş saatlerinin düşürülmesi ve mevcut işlerin işsizlere paylaştırılması, iş bekleyen milyonlarca işsiz için ekmek ve yaşam demektir.”

Gençler Neden Mutsuz?

İnsanın gençlik zamanlarında enerjik, umut dolu ve mutlu olması beklenir. Oysa 18-29 yaş arasındaki gençler üzerine yapılan bir ankete göre her 5 gençten ancak 1'i mutlu olduğunu söyleyebiliyor. Ortada su götürmez bir gerçek var. Henüz hayatının baharında olan sınıfımızın gençleri mutsuz ve umutsuz! İstanbul'dan bir grup öğrenci, genç işçi ve işsiz olarak bir araya geldik ve hem bunun nedenini, hem de mutluluğun sırrını konuştuk.

Sohbetimiz işçi sınıfının gençlerinin mutsuzluğunun en önemli sebeplerinden birini, gelecek kaygısını konuşmakla başladı. Sözü mağazada çalışan bir arkadaşımız aldı ve adeta ortak duygularımızı dile getirdi: "Meslek hayali kurarken bile 'acaba mutlu olabilir miyim?' diye değil de 'acaba bu meslek beni doyurur mu?' diye düşünüyoruz." Ne kadar acı değil mi? Bu çağda yaşamlarımızın seyrine yön veren tercihlerimiz, hayallerimiz dahi mutlu olmak üzerine değil de geçinmek üzerine şekilleniyor. Aklımızdan, gönlümüzden geçen de çoğu zaman hayatta karşılık bulmuyor. Kaygılarını şöyle dile getirdi liseyi yeni bitiren bir arkadaşımız: "Üniversite sınavına hazırlanmam lazım ama bunun için yeterli ders kaynağım bile yok. Üniversiteyi okusam bile sonrası ne olur bilmiyorum. Kafamda bir sürü soru var; acaba iş bulabilecek miyim? Geleceğim nasıl olacak?"

İşsizliğin çığ gibi büyüdüğü bir dönemde geleceksizlik korkusuna kapılmamak mümkün mü? Değil elbette ama bilelim ki bu kaygı emekçilerin çocuklarına mahsustur. Hangi patron çocuğu böyle korkulara kapılır? Aramızdaki öğrencilerden biri de bu gerçeği vurgulamış oldu: "Patron çocukları her türlü fırsata sahipler. Okullar kapalı bile olsa özel hocalar tutabiliyorlar. Ellerinde her türlü teknolojik imkân var. Ama biz işçi çocukları bunlara sahip değiliz. Bu yüzden gelecek kaygısı yaşıyoruz."

Liseyi bitirdikten sonra çalışmaya başlamak zorunda kalan ama bir yandan da müzik öğretmenini olmanın hayalini kuran bir arkadaşımız da destek oldu bu sözlere... Şöyle dedi: "Ben de üniversiteye gitmek istiyorum. Bunun için de çok ders çalışmam gerekiyor. Ama aynı zamanda işe de gitmem gerekiyor. Çünkü koşullarım bunu gerektiriyor. İşçi çocukları bu hayat telaşından hiçbir sosyal aktivite de yapamıyorlar. İlgilenmek istediğimiz şeyler

var ama ne vakit ne de para bulabiliyoruz."

Peki, ailelerin, toplumun beklentilerini karşılayamamak nasıl hissettiriyor gençlere? Genç bir işçi arkadaşımız giriyor söze: "Elimizdeki imkânlar çok kısıtlı. Sürekli yarışa sokuluyoruz ve birçoğumuz doğal olarak başarısız oluyor. Kendimizi suçluyoruz, yetersiz olduğumuzu düşünüyoruz. Birçok arkadaşımız bu yüzden depresyona giriyor, maalesef intihar edenleri duyuyoruz." Yakın zamanda intihar haberini aldığımız genç kargo işçisi Furkan geliyor aklımıza... İçimizi hem hüzün hem öfke kaplıyor.

Konuştukça daha iyi anlıyoruz ki ailelerimiz, memleketlerimiz, yaşımız farklı olsa da her birimiz aynı sorunları yaşıyoruz. Oysa egemenler türlü oyunlarıyla bu gerçeği görmemize engel oluyorlar. En başta da rekabet ve bencilliği kullanıyorlar. Mağaza işçisi arkadaşımız yeniden söze giriyor: "Bizi saçma sapan bir yarışın içine sokuyorlar. Rekabete sürükleyip bencilleşirmek istiyorlar. Ama biz rekabet istemiyoruz. Bencilleşmek istemiyoruz. Dayanışma duygumuzu yitirmek istemiyoruz. Biz gençler birlik olmak istiyoruz!"

Gençler arasında en yaygın duygulardan biri olan yalnızlık üzerine konuşmaya başlayınca bir lise öğrencisi arkadaşımız giriyor söze: "Ben ÜİD-DER'e gelince kendimi yalnız ve mutsuz hissetmiyorum. Eskiden sosyal medyada çok vakit geçiren biriydim, pek arkadaşım yoktu. Şimdi insanlarla bol bol sohbet ediyorum. Tiyatroyla, şiirle, müzikle ilgileniyorum. Büyük ihtimale işsiz kalacağım ama bunun sebebi ben değilim, bu sömürü sistemi! Bu yüzden umutsuzluğa kapılmıyorum." Konuşmasının devamında mutluluğun sırrını da veriyor genç arkadaşımız: "Yaşadıklarımızı sorgulamaya başladım, değiştim! Burada olduğum için mutluyum. Biz gençler umutsuz ve mutsuz olmamak için önce gerçeklerimizi görmeliyiz ve sonra ÜİD-DER'de mücadele etmeliyiz. Ancak bu şekilde geleceğimizi kendimiz şekillendirebiliriz"

Bizce mutsuzluğun nedeni gençleri geleceksiz bırakan kapitalist sömürü düzenidir. Böyle bir düzende bireysel kurtuluş peşinde koşmak yerine, insanlığın toplumsal kurtuluşu için mücadele etmeliyiz. Bu bizi hem umutlu hem de mutlu yapacaktır! ■

Çocukların İstekleri, Emekçi Kadınların Kaygıları

Metal işçisi bir kadın şöyle dert yanıyor bezginlikle: “İki kızım var. Anne-baba olarak çok sıkıntılıyız. Mutsuz olmasınlar diye her istediklerini alıyoruz. Kıyafet, cep telefonu, ne isterlerse... Ama bir türlü yüzlerini güldüremiyoruz. Özellikle büyüğü önce seviniyor, sonra bir bakıyoruz yine surat asıyor. Telefonu da fırlatmış bir kenara, şimdi tablet istiyor. Ne yapacağımızı şaşırdık.”

Tanıdık sözler, tanıdık dertler, öyle değil mi? Nice emekçi anne-baba aynı sorunlardan bahsediyor. Şimdiki çocukların kıymet bilmediklerini, istedikleri şey olana kadar inat edip elde ettikten sonra yine o eski mutsuz, doyumsuz hallerine geri döndüklerini söyleyerek çocuklarını suçluyorlar. “Bize bir ayakkabı alındığı zaman sevinçten havalara uçardık. Bir oyuncakla dünyalar bizim olurdu. Ama şimdiki çocuklar asla tatmin olmuyorlar, kıymet bilmiyorlar. Biz hangi koşullarda çalışıyoruz, parayı nasıl kazanıyoruz, para var mı yok mu, asla düşünmüyorlar” diyorlar.

Kardeşler, eğer yürüdüğümüz yol yanlışsa asla doğru yere varamayız. Düşünme yöntemimiz yanlışsa asla doğru sonuçlara ulaşamayız. Çözüm bulamayız. Elbette koşullar değişti ama bilelim ki asıl sorun bugünkü çocukların, geçmişteki çocuklardan farklı olması değil. Gelin meseleyi daha derinden düşünelim, sorunun kaynağını doğru kavramaya çalışalım.

Günümüzde teknoloji ve üretim araçları öyle gelişti ki tüm insanların ihtiyaçlarını karşılamak, açlığı ve yoksulluğu yok etmek, boş zaman yaratmak, kısacası bir yeryüzü cenneti yaratmak mümkün. Oysa gelin görün ki üretilen zenginliklere bir avuç insan el koyuyor, öte yanda milyarlarca insan geçim derdi ile boğuşuyor. Biz de bu milyarların içindeyiz, işçi sınıfının bir parçasıyız. Ekonomik kriz derinleşip yaşam koşullarımız ağırlaştıkça her gün bir önceki günü aratıyor. En temel ihtiyaçlarımızın fiyat etiketleri birkaç gün arayla değişiyor, ücretlerimiz günden güne eriyor.

Sermayelerini büyötmek isteyen kapitalistler bir yandan ücretlerimizi üç kuruşla sınırlı tutarken bir yandan da tüm toplumu yani bizi ve çocuklarımızı daha fazla satın almaya, tüketmeye teşvik ediyorlar. Televizyonlar, rek-

lamalar, cafcıflı alışveriş merkezleri, zenginlerin yaşamına özendirilen diziler beynimize her an “tüketin”, “satın alın” mesajı üflüyorlar. Daha fazla tüketerek, daha fazla şeye sahip olarak toplumda saygı ve statü sahibi olacağımız yalanını ısrarla tekrarlıyorlar. Reklamı yapılan o gösterişli eşyalara sahip olamazsak değersiz olacağımızı ima ediyorlar.

Peki, bizler bu tuzağa düşmüyor muyuz? Aslında imkânsız olduğu halde çocuklarımıza istedikleri her şeyi almaya çalışarak kendimizi tüketip çocuklarımızı da yarınsamalara sürüklemiyor muyuz? Üç kuruş ücretimizi bir nebze olsun arttırmak ve çocuklarımıza o pahalı cep telefonlarından almak için fazla mesailere kalmıyor muyuz? “Bizim ezildiğimiz gibi ezilmesinler”, “arkadaşları karşısında eziklik hissetmesinler” diyerek çırpınmıyor muyuz? Oysa hayat bizim için nasıl kolay değilse evlatlarımız için de kolay olmayacak. Evlatlarımız hayallerini, dizilerdeki yaşamları değil gerçekleri yaşayacaklar!

O halde önce evlatlarımıza “yok” dediğimizde eziklik hissetmeyi, her istediklerini alamıyoruz diye üzülmeyi bırakmalıyız. Onlara gerçekleri, işçi sınıfının çocukları ve gençleri olduklarını anlatmalıyız. İşçi olduğumuz için, sömürüldüğümüz için yoksul olduğumuzu, bunun kullanılacak bir şey olmadığını kavratmalıyız. İhtiyaçlarını yeterince karşılayamıyorsak bunun bizim suçumuz olmadığını göstermeliyiz. Onlara kim olduklarını, hangi sınıfın evlatları olduklarını, hangi zorluklarla yüz yüze gelececeklerini, ne yapmaları gerektiğini öğretmeliyiz.

Çocuklarımız kendi gerçeklerinden kopuyorsa, ailelerin içinde bulunduğu zor koşulları algılayamıyorsa bunun suçlusu onlara olmadık umutlar ve hayaller pompalayan, ama ailelerini yoksul, onları geleceksiz bırakarak bu umutların hepsini boşa çıkaran kapitalist düzendir. İşçi aileleri olarak evlatlarımızı her istediklerini parayla satın alabilen zengin sınıflardan ailelerin çocukları gibi yetiştirmemiz imkânsızdır, buna özenmek de yanlıştır. Patronlara zenginlik ve ihtişam sunan, biz işçileri ise yoksulluğa iten kapitalist düzene karşı birlikte mücadele etmeliyiz. Emekçi kadınlar, işçi aileleri ve işçi çocukları olarak ÜİD-DER çatısı altında bir arada olmalıyız. ■

Şili

İspanya

Çöken Sağlık Sistemi Sağlık İşçilerini ve Emekçileri Vuruyor

Tüm dünyada işçi sınıfının çalışma koşulları ağırlaşıyor, koronavirüs işçi haklarına saldırının bahanesi olarak kullanılıyor. Temel kamu hizmetlerine ayrılan bütçe tüm ülkelerde kısıyor; sağlık, eğitim, ulaşım gibi alanlarda tam bir çöküş yaşanıyor. Dünya genelinde işçi sınıfının tepkisi birikiyor ve birçok ülkede kendini açığa vuruyor. Latin Amerika'dan Avrupa'ya kadar işçiler, daha iyi çalışma koşulları, daha nitelikli sağlık ve eğitim hizmetleri için eylemler gerçekleştiriyor.

Şili'de işçiler sağlığa daha fazla bütçe ayrılmasını istiyor

Şili'de binlerce sağlık işçisi 12 Kasım'da çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sağlığa daha fazla bütçe ayrılması talebiyle greve çıktı. 2 gün süren grev, başkent Santiago'da başta olmak üzere meydanlarda yankısını buldu. Baque-

dano Meydanında toplanan sağlık çalışanları, Sağlık Bakanlığına giden ana cadde boyunca yürüyerek taleplerini haykırdı.

Sağlık Bakanlığıyla yapılan görüşmelerden bir sonuç çıkmayınca, Sağlık Çalışanları Federasyonu grev çağrısında bulundu. Grevin amacı emekçi aileler için Covid-19 paketinin yürürlüğe girmesini sağlamaktı. Hükümetin salgın kapsamında hazırladığı yardım paketinin işletilmediğini söyleyen emekçiler, salgının yoksulları vurduğunu belirtiyorlar. Geçtiğimiz yıla göre sağlık hizmetlerine ayrılan bütçenin %3,2 oranında azaltıldığına dikkat çeken işçiler, bunun kabul edilemez olduğunu haykırıyorlar. Sağlığa ayrılan bütçenin artırılmasını, emekçiler için sağlık hizmetlerine erişimin önündeki engellerin kaldırılmasını ve daha iyi çalışma koşulları talep ediyorlar.

İspanya'da kamu hizmetleri çöküyor, işçilerin öfkesi büyüyor

İspanya'da sağlık ve eğitim için kamu fonlarının artırılmasını talep eden işçiler, 11 Kasım'da Madrid sokaklarındaydı. Genel İşçi Konfederasyonu CGT'nin çağrısıyla gerçekleşen yürüyüşte herkes için kaliteli, ücretsiz kamu hizmeti talep edildi. Pandemiyle birlikte kaotik bir süreç yaşandığına dikkat çeken sendika temsilcileri, yıllardır kademeli olarak yapılan özelleştirmelerin, kamu fonlarının kısılmasının özellikle sağlık ve eğitim hizmetlerini durma noktasına getirdiğini ifade ettiler.

İşçiler kamu hizmetlerine daha fazla yatırım yapılma-

Sağlık Sistemi Çöküyor

Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre pandemi boyunca 10 ülkeden 9'unda temel sağlık hizmetlerinde önemli kesintiler yaşandı.

Rutin aşılama hizmetleri %70

Kanser tanı ve tedavisi %55

HIV tedavisi %32

Sıtma tanı ve tedavisi %46

Tüberküloz tanı ve tedavisi %42

Bulaşıcı olmayan hastalıkların teşhis ve tedavisi %69 oranında verilemedi.

Romanya

Yeni Zelanda

ABD

sını, okul ve hastane sayılarının arttırılmasını, daha çok işçi çalıştırılmasını talep ediyor. Ayrıca toplu taşımanın yetersizliğinin salgınların yayılmasına neden olduğunu söyleyen işçiler, kâra değil insana uygun ulaşım imkânları yaratılmasını istiyor.

Romanya'da sağlık işçileri "tükendik, artık yeter" diyor

Romanya'nın başkenti Bükreş'te, 5 ve 10 Kasım'da eylemler gerçekleştiren sağlık işçileri, koronavirüs pandemisi süresince giderek ağırlaşan çalışma koşullarını ve kendilerine verilen sözlerin tutulmamasını protesto ettiler. 10 Kasım'da hükümet binası önünde bir araya gelen sağlık çalışanları zorlu çalışma koşulları nedeniyle tükenme noktasına geldiklerini dile getirdiler ve koşulların düzeltilmesini istediler. Başbakan Klaus Iohannis'in salgının ağır yükünü çeken sağlık çalışanlarına 500 avroluk prim desteği sözünü tutmasını istediler.

Sağlık işçileri salgının ilk haftalarında kahraman ilan edildiklerini ancak hastalıkla mücadele edebilmeleri için gerekli ekipmanların ve yeterli istihdamın sağlanmadığını, çalışma koşullarının düzeltilmediğini, prim sözünün tutulmadığını ve en önemlisi saygı görmediklerini dile getiriyorlar. Bu nedenle eylemde "Tükendik çünkü sağlık hizmeti için gerekli ekipmanlarımız sağlanmıyor!", "Tükendik çünkü yeterli sağlık çalışanı yok!" dövizleri taşıdılar.

Yeni Zelandalı sağlık işçileri eşit koşullar talep ediyor

Yeni Zelandalı binlerce sağlık işçisi 9 Kasım'da eşit ücret talebiyle 24 saatlik grev gerçekleştirdi. Ülke çapında gerçekleşen grevde işçiler pek çok şehirde çeşitli miting ve gösterilerle meydanlara çıktılar, başkent Wellington'da Sağlık Bakanlığına yürüdüler. Birinci basamak adı altında özel işletmelerde çalıştırılan sağlık çalışanları, kamu sektöründeki meslektaşlarına göre ortalama yüzde 10 daha az ücret alıyor. İşçiler arasında ayrımın kaldırılmasını isteyen sağlık çalışanları, kamuda istihdam edilen işçilerle eşitlik talep ediyorlar. İşçiler, salgın boyunca sağlık işçilerine "değerlisiniz" diyen hükümetin süslü laflarla övgüyü bırakıp taleplerini karşılamasını istiyor.

Sağlık işçilerinin mücadele adresi bu kez ABD

Sağlık işçilerinin sesi bu defa ABD'nin Pensilvanya eyaletinde yükseldi. St. Mary Tıp Merkezinde çalışan Pensilvanya Hemşire ve Sağlık Çalışanları Birliği PASNAP'a üye yaklaşık 800 hemşire, 17 ve 18 Kasım'da bir grev gerçekleştirdi. Bölgenin en büyük ve en çok kâr getiren hastanesinde işçilerin hastaneye daha fazla sağlık çalışanı alınması talebi geri çevrildi. Yetersiz ekipman ve sağlık çalışanı sayısının hastaları riske attığını söyleyen işçiler de "toplum sağlığı için grevdeyiz" dediler. Sağlık işçileri ellerinde "Hastalara ve Hemşirelere Saygı", "Hemşireler Dışardaysa, İçerde Bir Sorun Vardır" yazılı pankartlarla yürüdüler. Sözde insan sağlığı için hizmet veren, kâr amacı gütmeyeni iddia eden hastane ise sağlık işçilerini suçlayıp tehdit etti. Ancak sağlık işçilerinin mücadelesi büyümeye devam ediyor. Bölgede birçok hastanede sağlık işçileri grev oylamaları yapıyor ve mücadeleye hazırlanıyor! ■

Sağlık Sistemi Çöküyor

DSÖ raporuna göre; COVID-19 gerekçesiyle ülkelerin yüzde 93'ünde ruh sağlığı hizmetleri aksatıldı veya durduruldu. Buna karşın hasta sayısı arttı. Panik ve korku, uzun süreli karantinalar, gelir kaybına bağlı olarak artan endişe ruh sağlığını olumsuz yönde etkiliyor.

Birlik ve Mücadele Sonuç Veriyor!

İşçilerin örgütlü tepkisi torba yasada geri adım attırdı

Patronlara teşvik ve vergi indirimleri, işçilere kıdem tazminatının fiilen gaspı, esnek ve güvencesiz çalışma dayatması getiren torba yasa teklifine karşı yükselen örgütlü tepki iktidara geri adım attırdı. Türk-İş 27 Ekimde, DİSK 30 Ekimde ülke çapında basın açıklamaları düzenledi. Farklı konfederasyonlara bağlı sendikalara üye işçiler, ortaklaştıkları mücadeleyle anlamlı bir örnek ortaya koyarken yasanın püskürtülebilmesi için bunun elzem olduğunu dile getirdiler. Bu çabalar sonucu 25 yaş altı ve 50 yaş üstü işçilere belirli süreli iş sözleşmeleri dayatan, kıdem ve ihbar tazminatını, iş güvencesini yok eden ve emeklilik haklarını tırpanlayan ilgili yasa maddeleri kanun teklifinden çıkartıldı. Tam zamanlı çalışma yerine kısmi zamanlı çalışmayı teşvik eden yasa maddesi geri çekildi.

Soma ve Ermenek madencilerine çözüm sözü verildi, mücadele devam ediyor

Somalı ve Ermenekli maden işçileri yıllardır ödenmeyen tazminat ve ücret alacakları için verilen sözler tutulmayınca, 12 Ekimde Ankara'ya yürüyüş başlatmışlardı. Ancak polis ve jandarmanın saldırısıyla karşılaşmış, gözaltına alınmış ve yürüyüşleri engellenmeye çalışılmıştı. İşçiler her seferinde yetkili ağızlardan alınan sözlerin yerine getirilmediğini, kendileri haklarını istedikleri için şiddete maruz kalırken patronların korunup kollandığını gördüler. Ama vazgeçemediler, çünkü haklıydılar. Sendikası-sendikasız her sektörden işçiler, yazarlar, sanatçılar da duydu madencilerin sesini. Duymakla kalmadılar, kendi seslerini madencilerin sesine katarak güç ve moral verdiler.

Madencilerin sesi siyasi iktidarı rahatsız etti. Siyasi iktidar büyüyen bu sesi bastıramayacağını anlayınca bir kez daha madencilerle görüşmek zorunda kaldı. Nihayet 16 Kasımda İşçileri Bakanı Süleyman Soylu'nun olduğu heyet madencilerin heyetiyle bir görüşme gerçekleştirdi ve bir kez daha çözüm sözü verildi. 17 Kasımda basın açıklaması yapan işçiler, Soylu'nun Ermenek işçilerinin sorununun iki gün içinde çözüme kavuşturulacağını, Soma işçilerine ise 15 Ocak'a kadar çözüm sözü verdiği-

ni duyurdular. Bu süreyi bekleyeceklerini, şayet söz verilen süre içinde çözüm gerçekleşmezse 16 Ocakta Ankara yürüyüşünü başlatacaklarını belirttiler. Ancak Ermenek işçilerine verilen söz halen tutulmuş değil. 21 Kasımda Güneyyurt meydanından seslenen Ermenekli işçiler verilen sözler tutulana kadar meydana ayrılmayacaklarını duyurdular.

Ücretsiz izinlere ve işten atmalara karşı işçiler susmuyor, mücadele ediyor

Sendikalaştıkları, haklarını aradıkları için ücretsiz izne gönderilerek cezalandırılmak istenen işçiler susmuyor, mücadele ediyor. Pandemiye fırsata çeviren patronların saldırıları artıyor ama bu baskılara boyun eğmeyi reddederek mücadeleyi seçen işçilerin sayısı da artıyor. Kocaeli Dilovası'nda bulunan Systemair HSK'da çalışan işçiler Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlendikleri için ücretsiz izne çıkartılmışlardı. Ücretsiz izin saldırısına sessiz kalmayan işçiler 20 Ekimden bu yana direniyorlar. Sinbo'nun Haramidere'deki fabrikasında Eylül ayında iki aylık ücretsiz izne gönderilen 6 işçi de direnişe başladı. Keza sendikalaştıkları için işten atılan Özer Elektrik işçilerinin direnişi Temmuz ayından bu tarafa sürüyor. Selüloz-İş Sendikasında örgütlenen ve işten atılan İzmir Torbalı'daki Oral Ambalaj işçilerinin direnişi de 26 Ekimden bu yana fabrika önünde devam ediyor.

Covid-19'un meslek hastalığı sayılması için ilk adım atıldı

Sağlık emekçileri aylardır Covid-19'un meslek hastalığı sayılması için mücadele ediyor. Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) ile Sağlık Emek ve Meslek örgütlerinin 18 Kasımda yaptığı ortak açıklamada salgının başlangıcından bu yana 165 sağlık emekçisinin Covid-19 nedeniyle hayatını kaybettiği, 40 binden fazla sağlık çalışanının ise Covid-19'a yakalandığı belirtilmiş, Covid-19'un meslek hastalığı olarak kabul edilmesi çağrısı yinelenmişti.

SES, 21 Kasımda yaptığı açıklamada aylardır verdikleri mücadelenin sonucunda önemli bir adım atıldığını, Meclis Sağlık Komisyonunda tüm partilerin temsilcilerinin ortak görüşüyle Covid-19'un sağlık emekçileri için meslek hastalığı sayılmasının kabul edildiğini duyurdu.

Direnişçi Metal İşçilerine Polis Saldırdı, İşçiler Mücadeleye Devam Diyor

Sizinkaya üye oldukları için işten atma ve ücretsiz izin saldırısıyla karşı karşıya gelen ve direnişe geçen metal işçilerinin mücadelesi polis barikatlarıyla ve gözaltılarla engellenmek isteniyor. Systemair HSK, Özer Elektrik ve Baldur fabrikalarında işten atılan işçiler, sendikaları Birleşik Metal-İş'le birlikte işten atma ve ücretsiz izin saldırılarına tepkilerini göstermek, seslerini duyurmak, taleplerini dile getirmek için 24 Kasım'da Ankara'ya bir yürüyüş gerçekleştirme kararı aldılar. Bunun üzerine Kocaeli Valiliği, 22 Kasım'da koronavirüs salgını bahanesiyle bir genelge yayımlayarak kentte 30 gün boyunca gösteri ve yürüyüş yasağı ilan etti. Bu yasağı tanımayacaklarını ve Ankara'ya yürüyeceklerini belirten işçiler, 24 Kasım'da Birleşik Metal-İş Sendikası Gebze 1 Nolu Şube önünde bir araya geldiler. Direnişçi işçiler "Sendikalaşma Hakkı İstiyoruz" pankartı açarak sloganlarını haykırmaya başladılar.

Sendika binası önünde bir konuşma yapan Birleşik Metal-İş Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, işçilerin yaşadıklarını anlattı, sendikalarının ve direnişçi işçilerin geri adım atmayacağını dile getirdi. İşçiler yürüyüşe hazırlandığı sırada polis sözde pandemi önlemlerine uyulmadığı gerekçesiyle işçilere dağılmaları yönünde baskı yaptı. Polis, barikat oluşturarak işçilerin üzerine yürüdü. İşçilerle birlikte sendika genel başkanı, merkez ve şube yöneticileri ile tüm temsilciler ve dayanışmaya gelen emek dostları darp edilerek toplamda 109 kişi gözaltına alındı.

Birleşik Metal-İş Sendikası yaşanan hukuksuzluğu ve polis engelini protesto eden bir açıklama yayınladı. Açıklamada "önüne geçilmesi gereken, hakları ellerinden alınmış, sendikalaşmaları engellenmiş, ücretsiz izin ile cezalandırılmış işçiler değil, hukuku, yasaları, en temel insan haklarını, çalışma hak ve hürriyetini her fırsatta çiğneyen işverenlerdir" denilerek gözaltına alınanların derhal serbest bırakılması çağrısı yapıldı. Ülke genelinde Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu onlarca fabrikada işçiler eylem ve sloganlarla siyasi iktidarın ve polisin saldırılarını protesto ettiler, "İşçilere Değil Patronlara Barikat" diye haykırdılar.

Siyasi iktidarın bu tutumu işçi düşmanlığını bir kez daha ve en açık biçimde gözler önüne seriyor. İktidar pandemi bahanesiyle ekonomik krizin ağır yükünü işçilerin sırtına yıkıyor ve her türlü hak gaspını hayata geçiriyor. Patronlara türlü kolaylıklar sağlayacak yasalar çıkarıp teşvikler yağdırırken, işçileri evlerine eklemek götüremeyecek hale getiriyor. Kendileri kongreler, toplantılar yaptığı halde, sıra işçilere gelince polis barikatlarını devreye sokuyor. Soma'da, Ermenek'te yaptığını şimdi de metal işçilerine yapıyor. İşçileri yıldırma için coplardan, gözaltılardan medet umuyor, bununla da yetinmeyip para cezaları yağdırıyor. İşçiler bu zulme boyun eğmeyeceklerini ifade ediyorlar ve "mücadeleye devam" diyorlar.

Direnişçi metal işçileri yalnız değildir!

İşçilerin mücadelesinin önündeki engeller ve barikatlar kaldırılsın! ■

Akıllı Karınca, Bilinçli İşçi

Bir karınca ortalama 45-60 gün yaşamış. İnsan ömrü karıncaya göre ne de uzun, öyle değil mi? Diyebilirsiniz ki nereden çıktı bu kıyaslama... Meydanı hayal gücümüze bırakalım ve başlayalım anlatmaya. Karıncalar insanlar gibi düşünebilseydi ve karşılıklı konuşabilseydik herhalde onlara göre çok görmüş geçirmiş sayardık kendimizi. Hayal bu ya, diyelim ki bir karıncaya rastladık ve yuvası metroya yakın olduğu için dünyanın çok gürültülü bir yer olduğunu zannettiğini anladık. Ona “şimdiki trenler yerin altından gidiyor ama eskiden bunların hiç biri yoktu, orada sadece sizin, köstebeklerin falan yuvaları vardı, ağaç kökleri vardı. Yuvalarınız sessiz ve huzur doluydu” dememiz ve karıncayı şaşırtmamız işten bile olmazdı. Ama gelin görün ki bizden birkaç yüz yıl evvel yaşamış bir insan, ne kadar görmüş geçirmiş olursa olsun, karınca dostumuzun iyi bildiği bu yer altı trenlerini hayal bile edemezdi. Onun ufku at sırtında seyahat ile sınırlı olurdu. Kıssadan hissemizi söyleyelim ve hayallerden gerçeklere dönelim: İnsanın bilincini belirleyen şey içine doğduğu dünyadır, o dünyanın koşullarıdır.

Mesela günümüzün dünyasına sermaye sahiplerinin işçileri sömürdüğü kapitalizm denilen düzen hâkim. Kapitalist egemenler, kendi düzenlerini insanlık için en iyi düzen olarak pazarlıyorlar. İnsanın bencil, rekabet olmadan çalışmayacak kadar tembel, açgözlü bir tabiatı olduğunu söylüyorlar. Kaynaklar kıt ve insanların ihtiyaç ve istekleri de sınırsız olduğu için zayıf olanlarla güçlü olanların o kaynaklar için savaştığını iddia ediyorlar. Sanki insanlık uygarlıklar kurmamış, yeryüzü cennetini yaratabilecek üretim aletlerini geliştirmemiş, sanki ormanda yaşayan hayvanlarımız gibi doğa yarasından söz ediyor, güçlülerin galip geldiği mavalını okuyorlar. Böylece en tepede olmalarını ve bizi sömürmelerini meşrulaştırmak istiyorlar. Ve ne yazık ki bu düzenin mağduru olan işçiler de başka bir dünya bilmedikleri için bu fikirleri benimseyebiliyorlar. Oysa tüm bunlar aşağılık yalanlardan başka bir şey değildir.

Mesela hiç düşündünüz mü? En yaşamsal ihtiyacımız hava iken hiç birimiz hava için kavga etmiyoruz. Neden? Çünkü hava tüm insanlara ve hatta tüm canlılara yetecek kadar bol. Kimse havasız kalmaktan korkmuyor ve hava için kavga etmeyi aklından bile geçirmiyor. Şimdi bir de işçilerin ürettiği zenginlikleri düşünelim. Egemenler üretim araçlarına ve işçilerin ürettiği zenginliklere el koymasa, üretim araçlarının sahibi tüm toplum olsa, kâr için değil, toplumun ihtiyaçları için üretim yapılırsa, doğayı

tahrip etmeden herkese yetecek kadar bol besin, barınak, giyecek, oyuncak vesaire üretsek gerçekten birbirimizle savaşırdık mıydık?

Köle sahipleri köleliğin gayet normal ve ebedi olduğu düşüncesini aşılardaki kölelerine. Bugünün sermayedarları da aynısını yapıyorlar. Toplumun işçiler ve patronlar olarak sınıflara bölünmesinin, sömürülmemizin, yoksul bırakılmamızın, günümüzün çok büyük bir bölümünü çalışarak geçirmemizin ya da işsiz kalmamızın son derece normal olduğunu düşünmemizi istiyorlar. Oysa kölelik düzeni yıkılıp tarihe karıştı. Efendiliği baki sanan zalim köle sahipleri lanetle anılır oldu. Tıpkı kölelik düzeni gibi ücretli kölelik düzeni kapitalizm de yıkılıp gidecek, tarihe karışacak. Üstelik bunu dünya işçileri el birliği ile yapacaklar. Pek çok işçi böyle bir şeyin mümkün olamayacağını düşünse de gerçek budur. Egemenler istedikleri kadar zihnimizi şekillendirmeye çalışsınlar, değişim mümkün değil diye bas bas bağırsınlar gerçek budur!

Karınca örneğimize geri dönelim... Amerikalı bilim insanı Isaac Asimov'a sormuşlar: Evrenin ötesinde ne var? “Ben de bilmiyorum” demiş Asimov ve başlamış anlatmaya: “Amerika kıtasının tam ortasında akıllı bir karınca olduğunu varsayalım. Elinde çok nitelikli bir dürbün olsun. Bu dürbünle etrafına bakınca, sonu gelmeyen top rak ve arazi görecektir. Görebildiği sınırın ötesinde de bu arazinin devam edeceğini anlayacaktır. ‘Bu arazi nereye kadar gidiyor?’ diye merak edecektir. Okyanusun varlığını bilmediği için şöyle bir tahminde bulunacaktır: ‘Eğer bu arazinin sonunda başka bir şey varsa doğal olarak araziden başka bir şeydir.’”

Asimov’un bu örneği sınırlara takılmadan düşünmemiz içindir. Akıllı karınca okyanusu bilmese de sonsuza uzanır gözükürken arazinin ötesinde başka bir şey olduğunu bilir. Sermaye sınıfı “kapitalizmden ötesi yok” diyerek zihnimizi esir almak ister. Hâlbuki var. Zihnine, bilincine gem vurulmasına izin vermeyen bilinçli bir işçi kapitalizmin, patron ile işçinin olmadığı bir dünyayı hayal edebilir. Bugün bizler nasıl köleci toplumlara bakıp şaşkınlık ve öfke duyuyorsak, gelecekteki insanlar da kapitalist sömürü düzenine bakıp aynı duyguları hissedecekler. Zihnini özgürleştiren bir işçi; sınıfların, sömürünün olmadığı, bolluk, bereket, mutluluk ve özgürlük dolu bir dünyanın hiç de imkânsız olmadığını görür. Egemenlerin yalanlarına kanmak yerine o dünyayı kurmak için çalışır. Zaten egemenlerin zihnimize gem vurmak için çabalaması bundan değil mi? ■

Yeni Dünya

İşçi Dayanışması'nın 151. sayısının başyazısında biz okurlara bir davet var. Başyazı şiirle başlıyor:

Sararmış kitaplarda kaldı yoksulluk
Geçim sıkıntısını yazmıyor şair
Yaşam bir sevinçtir şimdi
Umut doğuran sabahlara uyanıyor çocuklar
Neşe giymiş sokaklarda
ağızlarda çoğalıyor özgürlüğün türküsü...

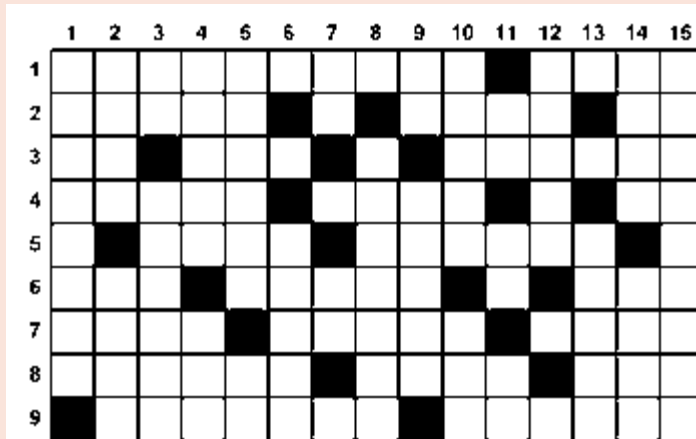
Ve şöyle deniliyor: Okurlarımız isterse bu mısraların devamını getirebilirler. Ben de genç bir işçi olarak gönülden geçtiği şekliyle devamını getirmeye çalıştım.

Sararmış kitaplarda kaldı yoksulluk
Geçim sıkıntısını yazmıyor şair
Yaşam bir sevinçtir şimdi
Umut doğuran sabahlara uyanıyor çocuklar
Neşe giymiş sokaklarda
ağızlarda çoğalıyor özgürlüğün türküsü...
Hem de öyle bir çoğalıyor ki
bir daha hiç durmayacak...
Yağmur sevinçle yağıyor şimdi
Güneş neşeyle doğuyor
Toprak ana tüm bereketiyle kucaklıyor hepimizi
Hiç kimse darda değil artık
İşsizlik, açlık, sefalet bitti!
Bak, görüyor musun?
Yârin yanağından gayrı
Her şey herkesin artık
Şu evlerin güzelliğine bak
Yürekler gibi engin, rengârenk evler
Dünya bin bir renkli bir bahçe şimdi

Tanklar, silahlar, tüfekler
Üretilmiyor artık fabrikalarda
Sınıflar, sınırlar, savaşlar bitti!
Tarihin çöp sepetinde kaldı sömürü
Ve eski dünyanın nasırlı elleri
Dört bucağında dünyanın
Dostluk ve sevgi üretiyoruz şimdi
En güzel sözleri söylüyoruz birbirimize
Ve daha da söylenecek...
En güzel denizi görüyoruz
İşte orada!
Ve daha da görülecek...
Kıpkızıl güneşin altında
Milyarlarca elin üstünde
En güzel çocuğu büyütüyoruz
Ve daha da büyüyecek...
Ve yeryüzü
Tepeden tırnağa
Kadın erkek
Genç yaşlı
Çoluk çocuğuyla
aşkın yüzü şimdi
Öyle uzaktan hayran hayran
Bakmıyoruz hayata
Aşkla sarılıyoruz ona
Ve daha da sarılacağız...
Ve her gece hepimiz
Koyarken başımıza yastığa
Derin bir soluk alıyoruz yeniden:
"YAŞAMAK NE GÜZEL ŞEY!"

Ankara'dan bir işçi-öğrenci

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. İşçilerin ortak bir amaç için bir araya gelerek birlikte hareket etmesi. Bilgin.
2. Çok küçük parçacık. Gözün renkli bölümü. Bir soru eki.
3. Germanyum elementinin simgesi. ABD'de beyazların üstünlüğünü savunan faşist ve ırkçı Ku Klux Klan topluluğunun kısaltması. Boyun bağı.
4. Özellikle mide ile onikiparmak bağırsağında görülen yara. Tohumdan yetiştirilip başka yerlere dikilmek için hazırlanan sebze veya körpe çiçek. Müzikte nota.
5. Uyarı. Belli günlerde yapılan, coşku veren eğlendirici gösterilerin tümü, bayram.
6. Kaba seslenme ünlemi. ... kalmak, bir şeyin olmasına çok az kalmak. Avuç içi.
7. Yalnız yasaca akraba sayılan, aralarında kan bağı bulunmayan, öz olmayan.

Gözlem. Çevik, hareketli.

8. Görüntülerin filme alınmasını sağlayan alet, alıcı. Şimendifer. Birleşik bir İrlanda için mücadele eden örgüt.

9. Sıtma. Oran.

Yukarıdan Aşağıya

1. Hürriyet.
2. Gerçek. Alt tabaka.
3. Gramın kısaltması. Film göstermeye yarayan özel bir makineyle görüntülerin beyaz perdeye yansıtıldığı salon veya yapı.
4. Çabuk korkuya kapılan. Rüzgâr.
5. Bir daha. Eski Mısır mitolojisinde güneş tanrısı.
6. Zıyan.
7. Genişlik. Anadolu ana tanrıça.
8. Tahıl tanelerinden özel yöntemlerle çıkarılan una benzer bir madde.
9. Müzikte üçüncü nota. 1000 metrekare değerinde yüzey ölçü birimi.
10. Vaktinden önce. Cilt.
11. İridyumun simgesi. Lityumun simgesi. Nikelin simgesi.
12. Sınırlı.
13. Yazman.
14. Hammaddeyi işleyip mal üretme. Gönül yarası.
15. Uzlaşma.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	Ü	R	E	Ş	E	L	S	I	N	M	A	A		
2	A	R	K	I	N	R	A	H	A	T	S	I	Z		
3	R	O	S	A	E	T	A	P	S	I	A	K	S	I	
4	A	L	A	R	M	R	A	Y	A	E	R	K			
5	D	O	T	E	M	A	S	A	A	R	A				
6	E	J	D	E	R	K	A	P	S	A	M	R	A		
7	N	I	L	Ş	T	E	P	A	Z	A	R	Y			
8	İ	L	A	I	K	A	Z	M	A	I	N	T	A		
9	Z	A	T	N	A	N	L	A	M	P	I	R			

Bir Kıtadan Diğetine, Yeraltından Yeryüzüne:

Madenciler

Soma ve Ermenek... Toplumsal hafızada işçi katliamlarıyla yer bulan bu iki maden havzasından işçiler; gasp edilen tazminat hakları için bir süredir mücadele ediyorlar. Onların direniş öyküsü, ülke genelinde umut yarattı. Böyle zamanlarda sınıfımızın zengin deneyimlerinden feyzalmak son derece önemlidir. Dünyanın en zor ve en eski mesleklerinden biridir madencilik ve göreceğiz ki madenler bir kıtadan diğetine nice şanlı mücadelelere ev sahipliği yapmıştır. Yeraltında biriken öfke, zaman zaman yeryüzüne taşmış ve sınıf tarihimizin en zengin deneyimleri arasında yerini almıştır.

İspanya'nın kuzey ucunda yer alan Asturias, ülkede madencilik kalbinin attığı bölgedir. Babaları ve dedeleri zengin deneyimler bıraktı bugün ocaklara giren evlatlarına... Fotoğrafın her ayrıntısına işleyen gururun hikâyesidir anlatacağımız. 1934'ün Ekim ayında, Asturias'ta on binlerce madencinin başlattığı grev hızla yayılır ve bir komüne dönüşür. Yani bölgenin yönetimi işçilerin eline geçmiştir. Maalesef madenciler yalnız kalır, Asturias Komünü yenilir. İşçi yönetimini dağıtan askeri birliğin komutanı Franco, beş yıl sonra ülkenin başına faşist bir lider olarak oturacak, demokratik hakları yok edecek ve işçi sınıfına saldıracaktı. Komününün yenilmesinin üzerinden 30 küsur yıl geçmiştir ki tarihin güzel bir ironisi hayat bulur. Bir grev dalgasıyla yükselişe geçen toplumsal muhalefet Franco'nun tek adam rejimini yıkar geçer! Greve ilk çıkanlar Asturias madencileridir. Fotoğraftakilerin çocukları... Bunun gururu tüm işçi sınıfınındır.

İspanya

Mevzu bahis madencilerin mücadelesi olunca İngiltere'deki 1984-85 greviden bahsetmemek olur mu? İngiliz hükümeti, 20 maden ocağını kapatıp 20 bin işçiyi işten atacağını duyurmuş ve kıyamet kopmuştu! Ekmeklerinin ellerinden alınmasına karşı 120 bin madenci greve gider. İşçi sınıfının kadınıyla erkeğiyle mücadeleyi nasıl büyütebileceğinin en güzel örneklerinden biri yaşanır. Fotoğraf Rossington madenci kasabasında, grevci eşleri ise görüyoruz ki kortejin en önünde... Grevin daha ilk ayında, yüzlerce kadın grubu kuruldu İngiltere'de! Kadınlar grevin ihtiyaçları için para topladılar, ortak mutfaklar kurdular. Kocalarına destek olmakla yetinmediler, grevin bizzat örgütleyicisi de oldular.

Ocak girişlerinde grev gözcüsü oldular, ülkeyi baştanbaşa dolaşıp destek topladılar. En çok da bu nedenle, kumaş dokur gibi işçi dayanışmasını dokuyan kadınların çabalarıyla büyüdü bu grev... Önce İngiltere'nin tamamına, sonra Avrupa'nın pek çok ülkesine sıçradı.

İngiltere

Zonguldak

Türkiye tarihinin en güzel kalabalıklarından birine bakıyoruz. Ortada yoğunlaşan tüm kadınların elleri havada... Toplumun üzerine karabasan gibi çöken 12 Eylül 1980 askeri faşist darbесinden tam on yıl sonra, havanın yeniden işçiden yana döndüğü zamanlar. Kara elmas diyarı Zonguldak'ta hakları için greve çıktığı on binlerce madenci... Takvim yaprakları 4 Ocak 1991'i gösterdiğinde Ankara'ya yürüyüşe geçtiler. Ne hükümetin lokavt tehdidi ne jandarma, komando ve çevik kuvvet barikatları ne

tanklar ne de uçaklar... 4 koca gün boyunca durdurulamadılar. Hürriyet gazetesi "Adım Adım Geliyorlar!" manşetiyle çıkmıştı. Sadece çoluk çocuk, kadın erkek madenci aileleri değil bir şehir yürümüştü Başkente! 100 bin kişiydiler, bir nehir gibi akmışlardı yollara... Güney Afrika dâhil (birazdan oranın madencilerini konuk edeceğiz) birçok ülkede liman işçileri Zonguldak madencilerine destek vermiş, uluslararası sınıf dayanışmasının güzel bir örneği yaşanmıştı.

Bolivya

Madenci denilince başta gelen ülkelerdendir Bolivya... Amerika kıtasının yerlilerinden olan bu halk, And Dağlarının eteklerinde yaşar. Hatırı sayılır miktarda altın, gümüş, bakır rezervleri bulunan bu dağların bir kısmına "insan yiyen dağ" adını vermiştir Bolivyalı emekçiler... Türkiye'de olduğu gibi Bolivya madenleri de iş kazalarıyla, iş cinayetleriyle özdeşleşmiştir. Bolivya madencilerinin yaşamı çileli ve kahırlıdır. Onlar da Somalı, Ermenekli, Zonguldaklı kardeşleri gibi bilirler yerin derinliklerinde sevdiğini yitirmek ne, yitip gitmek ne! Bu yüzdendir ki Bolivyalı madenciler, Küba ve Venezuelalı madenci kardeşleriyle birlikte Soma madenci katliamının ardından 1 gün iş bırakmış, 3 gün yas tutmuştur.

Tempo tuttuklarını ve dans ettiklerini hemen algılayabiliyoruz değil mi? Buradan bu anın bir hak arayışına, bir işçi eylemine ait olmadığı sonucunu çıkarırsak yanılırız. Güney Afrikalı maden işçileri grevdeler! Afrika'daki diğer kara derili sınıf kardeşlerimiz gibi, dans ederek ve tempo tutarak taleplerini haykırıyorlar. Sloganlarını bir ezgi şeklinde söylüyor ve dans ederek yürüyorlar. Bizler için şaşırtıcı olabilecek bu durum, onlar için kökleri oldukça eskilere dayanan bir gelenek... Aslında bizim grev davulumuzun ve halayımızın kara derili biçimidir söz konusu olan. Geleneklerimiz, kültürlerimiz, dillerimiz, renklerimiz farklı ama bilelim ki bizi biz yapan ortak bir kimlik var. Güney Afrikalı madenci ile Somalı madencinin yahut Gebzeli bir metal işçisinin farklılıklarından çok ortaklıklarıdır önemli olan! Biz işçi sınıfıyız, zengin bir mücadele tarihine ve hünerli ellere sahibiz. Acılarımız ve sorunlarımız kadar kurtuluşumuzun yolu da ortak. ■

Güney Afrika

“Bu işe Siyaset Karıştırmayın” Diyenlerin Siyaseti

Ne zaman tüm toplumu etkileyen bir olay yaşansa, iktidar sözcüleri çıkıp yapıştırıyorlar o meşhur lafı: “Bu işe siyaset karıştırmayın!” Siyasi iktidarların sorumluktan kaçmak için kullandığı bir kalıptır bu... Ya başkalarını siyasi rant sağlamakla suçlayarak kendilerini aklamaya çalışırlar ya da “bu sorun hepimizin sorunu, şimdi siyaset yapma değil birlik olma zamanı” diyerek kendi günahlarına tüm toplumu ortak etmek isterler. Oysa yok-sullaşıyorsak, evimize ekmek götürmekte zorlanıyorsak; depremde, iş cinayetlerinde ve salgında ölüyorsak, işsiz kalıyorsak, haklarımız gasp ediliyorsa bunun sorumlusu elbette siyasi iktidardır, onun temsil ettiği sömürü düzenidir. İktidardan hesap sormayacağız da kimden hesap soracağız? İşin aslı “bu işe siyaset karıştırmayın” demenin bizzat kendisi en âlâ siyasettir, hem de en arsızından... Neden mi? Bunu birkaç örnekle açıklayalım.

Mart ayından bu yana iktidar salgınla mücadele politikalarını hayata geçiriyor. Sekiz ayın sonunda; patronlar ihya edilirken işçi sınıfına yönelik pek çok hak gaspının hayata geçirildiğini, sağlık çalışanlarının tükendiğini, halkın sağlık hizmetlerine erişiminin ciddi boyutlarda aksadığını, salgının yayılmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak yerine alıyormuş gibi yapıldığını gördük, yaşadık/yaşıyoruz. Tüm bu uygulamalar ve işçilerin haklarına yönelik saldırılar, sermaye sınıfının çıkarlarını koruyan bir siyasetin ürünüdür. Ama sağlık konusundaki eleştirilere Sağlık Bakanı Fahrettin Koca bakın ne diyor: “Salgınla mücadele siyaset üstüdür. 83 milyon aynı tarafta yer almalıyız. Siyasete malzeme edilirse, sağlık, kaybeder.” Bunu söyleyen kişi büyük bir hastanenin patronudur aynı zamanda! Peki, sağlık gerçekten de siyaset üstü mü? O zaman neden tüm sağlık hizmetlerini kaliteli hale getirip parasız vermiyorsunuz?

30 Ekimde İzmir’de yaşanan depremde 116 kişi hayatını kaybetti. Binalar yumuşak ve balçık zemine uygun inşa edilmemiş ve gerekli denetimler de yapılmamıştı. Bu durum ve iktidarın “imar affı” getirmesi eleştirildi, bugüne kadar toplanan deprem vergilerinin ne olduğu soruldu. Bütün bunlardan rahatsız olan iktidar sözcüleri hemen atladılar: “Acının siyaseti olmaz, depremi siyasete alet etmeyin!” Ama bunları söylerken enkaz üzerinde şov yapmaktan, sanki 18 yıldır ülkeyi kendileri yönetmiyor-

muş gibi topu belediyeye, önceki iktidarlara atmaktan geri durmadılar. Şu işe bakın ki aynı şeyi Elazığ depreminde de yapmışlardı.

2014’te Soma madeninde yaşanan katliamı hatırlayalım. Tam 301 madenci kardeşimiz hayatını kaybetti bu faciada. Çok değil, 5 ay sonra bir facia da Ermenek’te yaşandı ve 18 madenci yaşamını yitirdi. Neden? Çünkü işveren maliyet olarak gördüğü iş güvenliği önlemlerini almamıştı, iktidar ise üzerine düşen denetleme ve yaptırım sorumluluğunu yerine getirmemişti. İktidarın adamlarından birinin madenci yakınına attığı tekme ise bu iktidarın siyaset anlayışının sembolü olmuştu. Peki, gerçekleri görüp eleştirenlere, hesap soranlara ne dedi iktidar sözcüleri? “Ölümler üzerinden siyaset yapmayın!” Bunu diyenler aradan onca yıl geçmesine rağmen madencilere tazminatlarını vermediler, hakkını arayan madencilerin üzerine jandarma ve polisi saldırdılar.

Salgın, deprem, işsizlik, yoksulluk, savaş, iş cinyeti... Bunlar iktidarın politikalarından bağımsız düşünülebilir mi? Depremde yıkılacak binaları tespit etmek ve gerekli önlemleri almak, müteahhitleri denetlemek siyasi iktidarın sorumluluğu değil mi? Yasaları iktidar çıkarmıyor mu? Yıllardır doğru düzgün bir iş güvenliği yasası çıkarmayan, çıkardığı kadarını bile uygulamayan bu iktidar değil mi? Kıdem tazminatımızı elimizden almak için türlü kılıflar bulan, patronlara kıyak geçerken işçileri işsizliğe ve günde 39 lirayla yaşamaya mahkûm eden bu iktidar değil mi? Suriye ve Libya’ya asker gönderen, birçok bölgeye müdahale eden ve ülkenin uluslararası alanda sıkışmasına neden olan dış politikayı belirleyen siyasi iktidar değil mi?

Gerçekler bu kadar açık ve net ortadayken her seferinde “bu işe siyaset karıştırmayın” diyerek hedef şaşırtmaya çalışan, hiçbir şekilde sorumluluk almayan bir siyasi anlayış var karşımızda. Bir kez daha vurgulayalım: “Siyaset yapmayın” demek siyaset yapmaktır, amaç karşı tarafı bastırmak, susturmaktır! İktidarın siyaseti halkı umursamayan ama sermayeyi kollayan, en küçük eleştiriye ve serzenişe dahi tahammül edemeyen bir siyasettir. Bu siyaset ikiyüzlüdür, sermaye yanlısıdır, işçi düşmanıdır, yalan üzerine kuruludur. “Bu işe siyaset karıştırmayın” diyenlere inanmamak, işçiler olarak bir araya gelip örgütlenmek ise bizim siyasetimizdir! ■